

SÖKANDE

Städboys AB, 556214-5218
Vårbergsplan 27
127 43 Skärholmen

Ombud: Rolf Ericsson
Managementkonsult AB
Flottiljvägen 6
183 50 Täby

MOTPART

Kriminalvården
601 80 Norrköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2013-05-21	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Ansökan avslås.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Kriminalvården, region Stockholm, genomför en upphandling av transporter av tvättgods, diarienummer 2013-3608. Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande.

Av ett tilldelningsbeslut den 21 mars 2013, benämnd upphandlingsrapport, framgår bl.a. att Kriminalvården uteslutit anbudet från Städboys AB från utvärdering, eftersom anbudet inte uppfyller skall-kraven. Myndigheten hänvisade till att bolaget efter förfrågan inkommit med en sammanställning på för uppdraget aktuella fordon och att båda var äldre än åtta år.

Städboys AB ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen rättas på så sätt att bolaget tilldelas kontraktet.

Kriminalvården motsätter sig bolagets yrkande.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Städboys AB

Tilldelningsbeslutet uppfyller inte lagens krav vad gäller objektiv utvärdering, skälighet och ekonomi. Kriminalvården har infört ett klart diskriminerande villkor utan skälig grund. Bolagets anbud är det mest gynnsamma för staten.

Skälet för att utesluta bolagets anbud är orimligt. I tidigare ingångna avtal har det inte funnits särskilda krav på uppgift om åldern på de använda fordonen. Kravet är orimligt, eftersom det avgörande i stället borde vara knutet till en över tid adekvat driftsäkerhet och ett löpande fordonsunderhåll så att inte onödiga driftsproblem uppstår. Villkoret är klart diskriminerande.

Det är vilseledande och otydligt att det i anbudsinbjudan inte anges något krav på fordonens ålder. I anbudsformuläret anges att vid genomförandet av transportuppdraget ska lätta lastbilar som maximalt är åtta år gamla användas och "åtminstone i samma proportion som transportuppdraget utöver leverantörens samlade transportuppdrag". Hur ska detta tolkas? Från vilken tidpunkt ska kraven vara uppfyllda?

Bolaget har i anbudet tydligt angivit: "Vår tekniska utrustning/förmåga anpassas efter kundens behov/arbetets art. Lätta lastbilar och övriga fordon finns att tillgå, vid utökat behov anpassas den tekniska kapaciteten." Varför har inte detta åtagande beaktats? Städboys AB har självklart inte köpt in nya eller nyare fordon för uppdraget förrän det klarlagts att bolaget fortsatt skulle få förtroendet att vara transportleverantör. Bolaget har däremot såväl kapacitet som vilja att förnya sin vagnpark i den mån som detta erfordras för ett driftsäkert genomförande av uppdraget.

Bolaget har tagit in offert på två fordon och vid tecknande av kontrakt kommer Städboys AB att inhandla två nya lastbilar av den typ som anges i offerten. Kriminalvårdens önskemål kan därmed infrias helt.

Städboys AB redogör för sin syn på Kriminalvårdens tidigare handläggning av upphandling av samma tjänst som är i fråga i detta mål.

Kriminalvården

Kriminalvården har en miljöpolicy i vilken anges bl.a. att myndigheten ska ställa miljökrav på varor och tjänster samt entreprenader, utifrån vad som är mätbart, ekonomiskt rimligt och miljömässigt motiverat. En yngre fordonspark bidrar till minskade utsläpp.

I upphandlingen ställs krav på att transportbolaget vid genomförandet av transportuppdraget ska använda lätta lastbilar som maximalt är åtta (8) år

gamla åtminstone i samma proportion som transportuppdraget utgör av leverantörens samlade transportuppdrag. I samband med att beslutsprotokollet skulle sammanställas efterfrågades vilka fordon som var aktuella för uppdraget. Städboys AB besvarade frågan med att samma dag via mail insända registreringsnummer på aktuella fordon. Transportstyrelsen kontaktades och bilarna var av årsmodell 2004 och 2003. Städboys AB har inte vid tiden för utfärdandet av tilldelningsbeslutet kunnat presentera transportbilar som motsvarar ställda krav.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om Kriminalvården agerat korrekt när myndigheten utslöt anbudet från Städboys AB från utvärdering på den grunden att bolaget inte förfogade över fordon som var högst åtta år gamla.

Det finns inte i Kriminalvårdens anbudsinbjudan något skall-krav avseende fordonens ålder. Där anges endast (se 2.4) att uppdraget ska utföras med täckt lastbil fem dagar i vecka. Till anbudsinbjudan hör dock bl.a. fyra bilagor (se 2.7 i anbudsinbjudan). Ett skall-krav om ålder på fordonen anges i bilaga 3 (se 5 i bilaga 1, Anbudsformulär, och 2.3 i bilaga 3, Avtal) på följande sätt. ”Uppdraget skall utföras med täckt lastbil, fem (5) dagar i veckan. Vid genomförandet av transportuppdraget skall lätta lastbilar som maximalt är åtta (8) år gamla användas åtminstone i samma proportion som transportuppdraget utgör av leverantörens samlade transportuppdrag. Bolaget skall lämna uppgifter avseende biltyp och reg.nr. på bilar som är aktuella för transporter, samt namn och personnummer på förare, ordinarie och eventuella reserver. Förare och bilar skall vara godkända av Kriminalvården innan transporter får företas och för att avtalet skall vara giltigt.”

Av anbudsinbjudan (5.1.1) framgår vidare att för samtliga krav ska redovisas hur anbudsgivare kan bevisa att kravet är uppfyllt och att om efterfrå-

gade bevis inte bifogas anbudet kan det innebära att kravet inte bedöms vara uppfyllt. Enligt 5.2 i anbudsinbjudan kommer anbud som inte uppfyller de obligatoriska kraven att förkastas.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning

Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50).

En upphandlande myndighet har stor frihet att själv utforma sin upphandling inom de ramar som ges av de allmänna principerna för offentlig upphandling i 1 kap. 9 § LOU. Grundläggande är att leverantörer behandlas likvärdigt och icke-diskriminerande och att upphandlingen genomförs på ett öppet sätt (jfr HFD 2012 ref. 48). Myndigheten kan, även i upphandlingar som genomförs genom ett förenklat förfarande, ta miljöhänsyn genom att i förfrågningsunderlaget ställa krav på en tjänsts miljöegenskaper.

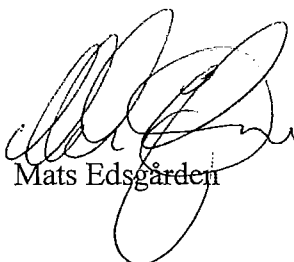
Kriminalvårdens sätt att uttrycka skall-kravet om fordonens högsta ålder är visserligen inte helt invändningsfritt. Det kan, så som Städboys AB påtalar, inte anses stå helt klart vad som avses med uttrycket "...åtminstone i samma proportion som transportuppdraget utgör av leverantörens samlade transportuppdrag." Förvaltningsrätten uppfattar att ålderskravet ändå får anses vara tillräckligt tydligt angivet för att kunna förstås av tilltänkta leverantörer. Kravet på högst åtta år gamla fordon har vidare en objektiv utformning och kan inte sägas diskriminera någon leverantör. Kravet framstår inte heller som godtyckligt eller uppenbart osakligt. Det finns därför inte anledning att pröva frågan om den miljömässiga vinsten med kravet

(se HDF 2010 ref. 78). Det saknas därmed skäl ifrågasätta skall-kravet i sig.

Kriminalvårdens förfrågningsunderlag får uppfattas på så sätt (se 5.1.1 och 5.2 i anbudsinbjudan) att samtliga kvalificeringskrav ska vara uppfyllda vid tidpunkten för anbudsinlämnandet. Det är också från den tidpunkten ett skall-krav ska vara uppfyllt, om inte särskilt anges i förfrågningsunderlaget (jfr Kammarrättens i Göteborg dom den 5 april 2012 i mål 26-12). Det som åberopats i målet visar inte att det skulle vara oproportionerligt att kräva kravuppfyllelse redan då. Städboys AB förfogade inte vid anbudsinlämnandet några transportfordon som var högst åtta år gamla. Kriminalvården har därför haft fog för sitt beslut att inte beakta bolagets anbud i utvärderingsfasen.

Städboys AB har således inte förmått visa att det finns grund för åtgärd enligt 16 kap. 6 § LOU. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D)

Mats Edsgården

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.